

Man gif dernæst til den sidste Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af „Forflag til Lov indeholdende nogle Bestemmelser om Lægevirksomheds Udøvelse m. m.“
(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2311 ff.)

Th. Nielsen: Efter min Mening kan der være forskjellige Grunde til, at man kan ønske en mere fri Ordning af Lægevirksomheden. Det pleier rigtignok gjerne at fremstilles saaledes, som om de, der ville have den mere fri Ordning, ville have den, fordi de nærrede Tro til de saakaldte kloge Mænd og kloge Koner, det vil i Virkeligheden sige, til dem, der Intet have lært og veed Lidt; de tro altsaa paa det Udannede i Stedet for paa det virkelig Dannede og Indsigtsfulde. Saaledes pleier Sagen at fremstilles, at de, der ville en mere fri Ordning, have denne Opfattelse, og jeg har meget let ved at forstaa, at det, naar man fremstiller dem, der have den mere fri Opfattelse, paa en saadan Maade, ikke er meget vanskeligt at faae dem, der ikke ere meget kjendte med vore Forhold, til at tro, at de, der ville den fri Lægevirksomhed, i Virkeligheden blot ville Vidensfabelighed, Dummelse, Universtet og mange andre gode Ting tillivs. Jeg ynder vel i høi Grad den fri Virksomhed paa dette Omraade, men jeg maa dog fremhæve, at de af mig ansøgte Grunde, som tillægges os, ikke ere mine Grunde. Jeg har i Virkeligheden Tro til, at naar vi faae noget mere Frihed paa dette Omraade, saa vil som paa mange andre som f. Ex. vedrørende Præstestabet, Kirken og ogsaa andre Forhold, saa vil det Dannede tvertimod seire over det Udannede. Det er i det Mindste en af mine Grunde; jeg skal komme til at nævne nogle enkelte andre, som jeg har til at ønske en mere fri Virksomhed i denne Retning. Det forekommer mig nemlig, at naar vi have havt en temmelig stram Kvassalverilovgivning indtil den Dag i Dag, men der ikke desto mindre endnu er saa megen Tro paa Kvassalvere, maaste lige saa megen som dengang, Loven blev givet, maa der være megen Grund til at tro, at den Vej, vi hidtil ere gaaede med Hensyn til Kvassalveriet, ikke har været den rigtige; det altsaa, enten at beholde de gamle Bestemmelser eller maaste endog gjøre dem endnu strammere, vil være en forkastelig Vej til Opnaelsen af det Maal, man stræber efter, nemlig at hæmme det, man kunde kalde Humberg i Kvassalveriet. Jeg er nemlig slet ikke af den Mening — det vilde ogsaa være noget forunderligt, om overhovedet nogen Folketingsmand kunde have den Mening — at det Løse og det, der ingen Indsigt har, skulde være at foretrække for Dummelse og Indsigt; men naar man altsaa ser, at Loven ikke har virket, hvad den skulde, og at der endnu er altfor megen Tro paa Kvassalveriet, kan jeg gjerne sige, forekommer det mig klart, at

derved er ogsaa tillige givet, at ikke alt Kvassalveri just er Humberg. Thi var det det, er det min Overbevisning, at det vilde have været borte, ligesaa vel som Troen paa Hegeriet nu omtrent er forsvunden. Nei, Sagen ser den, der er, hvad vi Alle maa indrømme, virkelig nogle Enkelte, der have en naturlig Begavelse til at helbrede, og disse Enkelte blive da forfulgte i Kraft af de gamle Lovbestemmelser, og netop fordi Folk, der have den naturlige Begavelse og have kunnet udøve en ret heldig Virksomhed, forfølges og dermed ogsaa den Sandhed, der ligger hos dem — netop i Kraft heraf drives det Andet, der er Humberg, det drives i det Skjulte og i det Mørke, og peger stadig hen paa de Enkelte, som ikke have lært Lægevidenskab, ikke kjende den, og dog kunne have udøvet en saa god Virksomhed; i Kraft deraf trives det Andet, som naturligvis ifølge Lovgivningen maa holde sig tilbage i det Hemmelighedsfulde og i Mørket. Det er min anden Grund til, at jeg ønsker en mere fri Virksomhed, at der virkelig er ganske Enkelte, som have Naturbegavelse, og at det er min fulde Overbevisning, at i samme Grad, som det holdes hemmeligt, i samme Grad vil den egentlige Humberg, som er tilstede i Kvassalveriet, komme til at trives. Det gjælder altsaa med andre Ord at komme dem, som spekulere i deres Medlemmesters Godtroenhed og Glendighed, til Livs, om det er muligt, og jeg skal da slet ikke negte, at det Lovforslag, som Ministeren forelagde i forrige Samling i det andet Thing, forekom mig slet ikke saa ilde til netop at kunne ramme det, jeg her har omtalt. Thi vel veed jeg, at der er blevet indvendt mod de Kontrolbestemmelser, som findes i dette Lovforslag, at de ikke vilde have Betydning, men jeg vil tillade mig at have den modsatte Opfattelse. Det hedder saaledes, at de Paagjældende skulle under Distriktslægens Tilsyn angive, hvad Sygdomme de tro, Paagjældende lider af, hvorledes Helbredelsen skal gaa frem, hvilke Lægemidler der skal bruges, hvorledes Sygdommen udvilles o. s. v.; men nu er det min Mening, at naar de, som hidtil have drevet det i det Mørke og i det Skjulte, naar disse komme for Dagens Lys, saa vil i den Diskussion, som vil komme offentlig frem, blive omtalt, hvilke Lægemidler disse Folk bruge, og derved vilde de nok komme til at ødelægge sig selv og fortrække, saa jeg tror ikke, at de Bestemmelser, som den ærede Minister har fremsat i det af ham ifjor forelagte Lovforslag, i Virkeligheden have faaet den Drøftelse og Undersøgelse, som de egentlig burde have havt; thi man gjorde — saaledes forekommer det i det Mindste mig — en temmelig raff Slutning, idet man sagde: De Paagjældende ere ikke istand til at føre disse Bøger; Lægerne ville snart blive kjede af at se dem efter i Sømmene, og endelig vil det give dem et Slags offentlig Stempel, saa at de kunne sige: vi blive kontrollerede, og saa sagde man — og jeg kan forstaa,